

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 5. april 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 5. aprila 2012.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU GORANA HADŽIĆA ZA PRISTUP POVERLJIVOM
MATERIJALU IZ PREDMETA STANIŠIĆ I SIMATOVIĆ**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Douglas Stringer

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Branioci Gorana Hadžića

g. Zoran Živanović
g. Christopher Gosnell

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI

1. Dana 2. februara 2012. godine Goran Hadžić (dalje u tekstu: podnosilac zahteva) zatražio je da mu se, u skladu sa zahtevom (dalje u tekstu: Zahtev) koji je podneo na osnovu članova 21 i 22 Statuta Međunarodnog suda i pravila 53, 54, 69 i 75(G)(i) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), odobri pristup sledećem poverljivom materijalu koji je vezan za događaje u Hrvatskoj u periodu od 1991. do 1993. godine, a koji se nalazi u spisu predmeta *Stanišić i Simatović*: (i) poverljivim dokumentima obelodanjenim na osnovu pravila 66(A)(i), (ii) transkriptima sa svih zatvorenih i delimično zatvorenih sednica, (iii) poverljivim dokaznim predmetima i dokaznim predmetima koji se ne mogu dobiti preko baze pravnih podataka Međunarodnog suda i (iv) poverljivim podnescima i podnescima koji se ne mogu dobiti preko baze pravnih podataka Međunarodnog suda.¹ Podnosilac zahteva tvrdi da tužilaštvo njega i optužene Stanišića i Simatovića tereti za zločine počinjene u Hrvatskoj između 1991. i 1993. godine, kao učesnike u istom udruženom zločinačkom poduhvatu.²

2. Dana 16. februara 2012. godine tužilaštvo je odgovorilo da se ne protivi zahtevu za pristup pojedinim kategorijama poverljivog *inter partes* materijala, pod uslovom da Veće utvrdi uslove kojima će se garantovati bezbednost svedokā i sprečiti neprimereno obelodanjivanje tog materijala trećim stranama.³ Tužilaštvo tvrdi da bi, pored materijala vezanog za zločine počinjene u Hrvatskoj, materijal koji je vezan za Bosnu i Hercegovinu i koji je relevantan za udruženi zločinački poduhvat mogao biti od koristi u pripremanju odbrane optuženog, pa poziva Veće da odobri pristup svim poverljivim dokaznim predmetima i materijalu iz ovog predmeta, izuzev dokaza koji su vezani za bazu zločina a odnose se samo na Bosnu i Hercegovinu.⁴ Osim toga, tužilaštvo od Veća traži da privremeno ne odobri pristup materijalu koji je tužilaštvu na osnovu pravila 70 Pravilnika dostavljen kao poverljiv sve dok davalac materijala ne dā saglasnost za to, kao ni materijalu vezanom za svedoke kojima je odobreno odloženo obelodanjivanje ili kod

¹ Zahtev odbrane u ime Gorana Hadžića za pristup svem poverljivom materijalu iz predmeta *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića* vezanom za Hrvatsku, 2. februar 2012. godine, par. 1–3.

² Zahtev, par. 6–9.

³ Odgovor tužilaštva na Zahtev Gorana Hadžića za pristup poverljivom materijalu iz predmeta *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, 16. februar 2012. godine (dalje u tekstu: Odgovor tužilaštva), par. 1.

⁴ Odgovor tužilaštva, par. 6–8.

Prevod

kojih tužilaštvo namerava da podnese zahtev za odloženo obelodanjivanje u predmetu protiv podnosioca zahteva.⁵ Tužilaštvo se protivi onom delu zahteva koji se odnosi na *ex parte* materijal, pošto optuženi nije ispunio stroži uslov za to, kao i onom koji se odnosi na pojedine kategorije materijala s poverljivim informacijama koje nemaju dokaznu vrednost.⁶

II. MERODAVNO PRAVO

3. Veće upućuje na pravo merodavno za rešavanje po zahtevima za pristup poverljivom materijalu, izneto u ranijim odlukama.⁷

III. DISKUSIJA

4. Veće se uverilo da je podnosilac zahteva dovoljno precizno identifikovao materijal koji traži i da je pokazao legitimnu forenzičku svrhu za pristup tom materijalu. Osim toga, Veće se uverilo da postoje dobri izgledi da će dotični materijal podnosiocu zahteva suštinski pomoći u pripremanju odbrane. Konkretno, Veće smatra da između predmeta podnosioca zahteva i predmeta *Stanišić i Simatović* postoji dovoljno jasan neksus, pošto se oni u vremenskom i u geografskom smislu u znatnoj meri preklapaju. Osim toga, postoje i znatna preklapanja između učesništva u udruženom zločinačkom poduhvatu i svrhe tog poduhvata, kojim se terete optuženi u oba predmeta. Iako je tužilaštvo predložilo da Veće odobri pristup materijalu koji nadilazi geografski obim Zahteva, Veće će se baviti materijalom u onom obimu koji je zatražen Zahtevom.

5. Veće smatra da podnosiocu zahteva ne treba obelodaniti poverljivi materijal koji je u ovom predmetu uvršten u spis a koji je tužilaštvu ili odbrani dostavljen na osnovu pravila 70 Pravilnika, osim ako se davalac materijala ne saglasi s tim. S tim u skladu,

⁵ Odgovor tužilaštva, par. 9–10.

⁶ Odgovor tužilaštva, par. 1, 12–13. Tužilaštvo se u odgovoru nije držalo broja reči propisanog u Uputstvu o dužini podnesaka i zahteva, od 16. septembra 2005. godine, i nije unapred zatražilo odobrenje da prekorači to ograničenje. Pošto je to ograničenje prekoračeno u neznatnoj meri, Veće je iznimno razmotrilo odgovor tužilaštva u njegovoj celini.

⁷ Odluka po zahtevima Miće Stanišića i Stojana Župljanina za pristup svim poverljivim materijalima u predmetu *Stanišić i Simatović*, 10. mart 2011. godine (dalje u tekstu: Odluka od 10. marta 2011. godine), par. 15–18.

Prevod

Veće upućuje tužilaštvo i odbranu u ovom predmetu da se obrate davaocima takvog materijala i od njih zatraže odgovarajuću saglasnost.

6. Veće napominje da zaštitne mere odloženog obelodanjivanja koje su trenutno na snazi *mutatis mutandis* ostaju na snazi i u predmetu protiv optuženog, te da ova odluka neće uticati na njih. Što se tiče materijala vezanog za svedoke za koje tužilaštvo u predmetu *Hadžić* tek namerava da zatraži odloženo obelodanjivanje, Veće napominje da eventualna forenzička vrednost koju neki materijal može imati za podnosioca zahteva ne obesnažuje obavezu da se vodi računa o bezbednosti i zaštiti žrtava i svedoka na osnovu članova 20(1) i 22 Statuta i pravila 75(A) Pravidnika. Međutim, pravo podnosioca zahteva da dobije pristup materijalu koji bi za njega mogao imati forenzičku vrednost ne sme se ograničavati više nego što je to u datim okolnostima, strogo uzev, neophodno. S tim u skladu, Veće smatra da se odobrenje za pristup takvom materijalu može dati najranije kad se odluči po zahtevima za odloženo obelodanjivanje. Kako Veće razume, ti zahtevi biće podneti najkasnije kad tužilaštvo dostavi i podneske na osnovu pravila 65ter. Ukoliko ti zahtevi budu odobreni, podnosilac zahteva dobiće pristup dotičnom materijalu kad istekne rok za odloženo obelodanjivanje koji bude preciziran u nalogima za zaštitne mere. Ukoliko pak zahtevi za odloženo obelodanjivanje budu odbijeni, podnosilac zahteva dobiće pristup relevantnom materijalu kad se donese odluka o odbijanju.

7. Veće ponavlja stav koji je iznelo u jednoj ranijoj odluci, prema kojem, načelno, ne postoji legitimna forenzička potreba za pristup poverljivim podnescima ili transkriptima koji se odnose na naknadu za rad odbrane, privremeno puštanje na slobodu, procesnu sposobnost, nedeljne izveštaje nadležnog lekara, podneske Sekretarijata s izveštajima veštaka o zdravstvenim pitanjima, najave neprisustvovanja u sudnici, modalitete suđenja, zaštitne mere, naloge *subpoena*, video-konferencijske veze i naloge za redigovanje javne verzije i javnog emitovanja pretresa.⁸ Ukoliko podnosilac zahteva ne može da pokaže legitimnu forenzičku svrhu, Veće smatra da mu ne treba odobriti pristup takvom materijalu.

⁸ Odluka od 10. marta 2011. godine, par. 40.

Prevod

8. Što se tiče *ex parte* i poverljivih podnesaka, Veće smatra da podnosilac zahteva nije uspeo da pokaže legitimnu forenzičku svrhu za pristup tom materijalu, te da taj deo njegovog zahteva treba odbiti.

9. Što se tiče zahteva za pristup poverljivom materijalu obelodanjenom na osnovu pravila 66(A)(i) Pravilnika, Veće smatra da se ovom odlukom odobrava pristup onim dokumentima koji su već uvršteni u spis. Dokumenti koji nisu uvršteni u spis ostaju u posedu tužilaštva, pa zato zahteve za pristup takvom materijalu treba uputiti tužilaštvu.

IV. DISPOZITIV

10. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 75 Pravilnika, Veće ovim

DELIMIČNO ODOBRAVA Zahtev;

NALAŽE tužilaštvu i odbrani da Sekretarijatu kontinuirano identifikuju sledeće kategorije *inter partes* poverljivog materijala iz predmeta *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića* koji je vezan za događaje u Hrvatskoj u periodu od 1991. do 1993. godine a koji ne podleže pravilu 70, i obelodani ga podnosiocu zahteva:

- (i) sve transkripte iskaza sa zatvorenih i delimično zatvorenih sednica;
- (ii) sve poverljive dokazne predmete;
- (iii) sve poverljive dokumente i podneske (uključujući sve poverljive odluke Veća);
- (iv) sve transkripte pretresa na zatvorenim sednicama koji ne obuhvataju iskaze;

NALAŽE tužilaštvu i odbrani da bez nepotrebnog odlaganja identifikuju sav poverljivi materijal koji je u ovom predmetu uvršten u spis, a koji je relevantan za događaje u Hrvatskoj u periodu od 1991. do 1993. godine i potpada pod pravilo 70 Pravilnika, kao i da uspostave kontakt s davaocima tog materijala kako bi zatražili njihovu saglasnost za obelodanjivanje podnosiocu zahteva, te da u slučaju pribavljanja saglasnosti o tome obaveste Sekretarijat;

Prevod

NALAZE da se od primene ove odluke izuzme materijal koji sadrži dokumente, audio i video dosjee i/ili transkripte koji se tiču sledećih pitanja: naknade za rad odbrane, privremenog puštanja na slobodu, procesne sposobnosti, nedeljnih izveštaja službenog lekara, podnesaka Sekretarijata s izveštajima veštaka o zdravstvenim problemima, najava neprisustva u sudnici, modaliteta suđenja, zaštitnih mera, naloga *subpoena*, video-konferencijskih veza i naloga za redigovanje javne verzije transkripta i javnog prenosa pretresa;

ODOBRAVA tužilaštvu da zadrži materijal vezan za svedoke za koje tužilaštvo namerava da zatraži zaštitnu meru odloženog obelodanjivanja, i to najmanje dok se po takvim zahtevima ne odluči. Ukoliko takvi zahtevu budu odbijeni, dotični materijal treba identifikovati onako kako je to već opisano. Ukoliko pak zahtevi budu odobreni, biće dovoljno da se dotični materijal identifikuje u skladu s nalozima o odloženom obelodanjivanju;

POZIVA tužilaštvo i odbranu da, ukoliko to smatraju potrebnim, i bez nepotrebnog odlaganja, podnesu Veću zahtev za neobelodanjivanje konkretno navedenog materijala, za dodatne zaštitne mere ili redigovanje, pre nego što Sekretarijatu identifikuju gorenavedeni materijal;

TRAŽI od Sekretarijata:

- (i) da podnosiocu zahteva obelodani sledeći materijal:
 - (a) poverljivi materijal koji ne podleže pravilu 70 a odnosi se na događaje u Hrvatskoj u periodu od 1991. do 1993. godine, kada ga tužilaštvo i odbrana identifikuju kao takav u skladu s ovom Odlukom;
 - (b) materijal na osnovu pravila 70 kada ga tužilaštvo i odbrana identifikuju kao takav, nakon što dobiju saglasnost davalaca informacija na osnovu pravila 70;
- (ii) da podnosiocu zahteva uskrati obelodanjivanje materijala za koje su zatraženi neobelodanjivanje, dodatne zaštitne mere ili redigovanje, dok Veće ne donese odluku po tom zahtevu;

Prevod

NALAŽE podnosiocu zahteva da, ukoliko je obelodanjivanje precizno navedenim osobama iz javnosti direktno i konkretno neophodno za pripremu i izvođenje njegovih dokaza, podnese Veću zahtev za takvo obelodanjivanje. Za potrebe ove odluke, pojam "javnost" znači i obuhvata sva lica, organe vlasti, organizacije, pravna lica, udruženja i grupe, izuzev sudija Međunarodnog suda, osoblja Sekretarijata, tužioca i njegovih predstavnika, te podnosioca zahteva, njegovih branilaca i svih lica uključenih u pripremanje predmeta koje podnosilac zahteva i/ili njegovi branioci upute ili ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu iz ovog predmeta. "Javnost" takođe obuhvata, bez ograničenja, članove porodice i prijatelje podnosioca zahteva, optužene i branioce u drugim predmetima ili postupcima pred Međunarodnim sudom, medije i novinare;

NALAŽE da, ukoliko poverljivi materijal bude obelodanjen u javnosti za potrebe pripremanja odbrane podnosioca zahteva – u skladu s ranijim odobrenjem Veća za potrebe pripremanja odbrane podnosioca zahteva – svako lice kom poverljivi materijal bude obelodanjen mora biti obavešteno da mu je zabranjeno da umnožava, reprodukuje ili objavljuje, u celini ili delimično, bilo koju poverljivu informaciju ili da tu informaciju obelodani bilo kom drugom licu, i dalje da dotično lice, ako mu takva informacija bude dostavljena, mora da je vrati podnosiocu zahteva ili njegovim braniocima čim mu dotična informacija više ne bude potrebna za pripremu odbrane;

NALAŽE podnosiocu zahteva, njegovim braniocima i svim licima koja učestvuju u pripremi predmeta, koja podnosilac zahteva i/ili njegovi branioci ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu iz ovog predmeta, kao i svim drugim licima za koje je obelodanjivanje traženog materijala odobreno posebnom odlukom, da nikom iz javnosti ne smeju obelodaniti:

- (i) imena svedoka, njihovo boravište, transkripte iskaza svedoka, dokazne predmete ili bilo koju informaciju koja bi omogućila identifikaciju svedoka i povredila poverljivost zaštitnih mera koje su već na snazi;
- (ii) bilo kakav dokumentarni ili drugi dokaz, ili bilo koju pismenu izjavu svedoka ili sadržaj, u celini ili delimično, bilo kog poverljivog dokaza, izjave ili ranijeg iskaza;

NALAŽE podnosiocu zahteva, njegovom braniocu i svim drugim licima koja podnosilac zahteva i/ili njegov branilac upute ili ovlaste da imaju pristup poverljivom materijalu iz

Prevod

ovog predmeta da vrate Sekretarijatu poverljivi materijal koji je u njihovom posedu čim im on više ne bude potreban za pripremu odbrane podnosioca zahteva;

NALAŽE da ništa u ovoj odluci ne sme uticati na obaveze tužilaštva u pogledu obelodanjivanja na osnovu pravila 66 i 68 Pravilnika; i

POTVRĐUJE da, na osnovu pravila 75(F)(i) Pravilnika, sve zaštitne mere koje su naložene za bilo kog svedoka u predmetu *Stanišić i Simatović* ostaju na snazi u predmetu protiv podnosioca zahteva;

ODBIJA ostatak Zahteva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 5. aprila 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]